

ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2546

เพื่อให้การศึกษาชั้นบัณฑิตของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินไป
ด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2541 และโดยมติสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการประชุมครั้งที่ 4/2546 เมื่อวันที่ 21 เมษายน
พ.ศ. 2546 จึงให้วางข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2546”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิต
ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2534 ลงวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2534

(2) ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิต
ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2536 ลงวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2536

(3) ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิต
ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2538 ลงวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2538

(4) ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิต
ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2540 ลงวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2540

(5) ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิต
ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2541 ลงวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

(6) ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิต
ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2544 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

(7) ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิต
ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

(8) ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2545

(9) ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2545

(10) ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2545

(11) ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2545 ลงวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2545

ข้อ 4 ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด 1 การรับเข้าศึกษา

ข้อ 5 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าศึกษา

5.1 ผู้เข้าศึกษาชั้นปริญญาเอก

5.1.1 ผู้เข้าศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกแบบ 1(1) และ แบบ 2(1) ต้องสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยรับรอง และมีผลการศึกษาดังนี้

- (1) ได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 หรือเทียบเท่า หรือ
- (2) ได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.75 หรือเทียบเท่า และได้แต้มคะแนนเฉลี่ยในวิชาเอกที่จะเข้าศึกษาชั้นปริญญาเอกไม่ต่ำกว่า 3.00 หรือ
- (3) ได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.75 หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ทางวิชาการไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยมีหนังสือรับรองจากหน่วยงานหรือจากผู้บังคับบัญชา
- (4) ไม่เคยถูกคัดชื่อออกเพราะมีผลการศึกษาไม่ถึงเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดในสาขาวิชาที่สมัคร

นอกจากนี้ผู้เข้าศึกษาจะต้องมีพื้นฐานความรู้และศักยภาพเพียงพอที่จะทำวิทยานิพนธ์ในสาขานี้ได้ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา

5.1.2 ผู้เข้าศึกษาหลักสูตรแบบ 1(2) ต้องจบปริญญาโทที่มีวิทยานิพนธ์ และต้องเป็นนักวิจัยหรือนักวิชาการที่มีประสบการณ์วิจัยในสาขานั้น และมีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสาขาวิชานั้น ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา

5.1.3 ผู้เข้าศึกษาหลักสูตรแบบ 2(2) ต้องจบปริญญาโทที่ผ่านการทำวิจัยเป็นวิทยานิพนธ์ หรือมีผลงานวิจัยหรือมีประสบการณ์วิจัยในสาขานั้นที่จะเข้าศึกษาเป็นที่ยอมรับของสาขาวิชานั้น ทั้งนี้การพิจารณารับเข้าศึกษาให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชานั้น

สำหรับผู้เข้าศึกษาแบบ 1 จะต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จากสถาบันอุดมศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยรับรอง ที่มีผลการเรียนดีเด่น และมีพื้นฐานความรู้ความสามารถและศักยภาพเพียงพอที่จะทำวิทยานิพนธ์ได้ โดยต้องเป็นนักวิจัยหรือนักวิชาการที่มีประสบการณ์วิจัยในสายงาน และมีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสาขานั้น ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขา

5.2 ผู้เข้าศึกษาชั้นปริญญาโท

5.2.1 ผู้เข้าศึกษาหลักสูตรแผน ก แบบ ก(1) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยรับรอง ที่มีผลการเรียนดีเด่นและมีพื้นฐานความรู้ ความสามารถและศักยภาพเพียงพอที่จะทำวิทยานิพนธ์ได้ โดยต้องเป็นนักวิจัยหรือนักวิชาการที่มีประสบการณ์ วิจัยในสายงาน และมีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสาขานั้น ทั้งนี้ให้อยู่ใน ดุลพินิจของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชานั้น

5.2.2 ผู้เข้าศึกษาหลักสูตรแผน ก แบบ ก(2) และแผน ข ต้องสำเร็จการศึกษา ชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยรับรอง และมีหลักเกณฑ์อื่น ๆ ตามที่ สาขาวิชาต้องการ

5.2.3 ไม่เคยถูกคัดชื่อออกเพราะมีผลการศึกษาไม่ถึงเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ในสาขาวิชาที่สมัคร

5.3 ผู้เข้าศึกษาชั้นประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยรับรอง และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา พิจารณาแล้วเห็นสมควรรับเข้าศึกษา

ข้อ 6 การรับสมัคร

6.1 การรับสมัครให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยในแต่ละปีการศึกษา

6.2 ใบสมัครและหลักฐานให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 7 การพิจารณารับเข้าศึกษา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา ซึ่งภาควิชาหรือสาขาวิชาเป็นผู้เสนอทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณารับบุคคลเข้าศึกษา ทั้งนี้จะรับบุคคลใดเข้าศึกษา ในสถานภาพนิสิตใด โดยเงื่อนไขใด ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการนี้ โดยความเห็นชอบของหัวหน้า ภาควิชาหรือประธานสาขาและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 8 สถานภาพของนิสิต

8.1 นิสิตมี 2 สถานภาพ คือ นิสิตสามัญ และนิสิตทดลองเรียน

8.1.1 นิสิตสามัญ คือ บุคคลที่บัณฑิตวิทยาลัยรับเข้าเป็นนิสิตโดยมิต้องทดลองเรียน

8.1.2 นิสิตทดลองเรียน คือ บุคคลที่บัณฑิตวิทยาลัยรับเข้าทดลองเรียนในภาคแรกของการศึกษา ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อ 8.2 ครบถ้วนแล้ว จึงมีสิทธิขอเปลี่ยนสถานภาพเป็นนิสิตสามัญได้

8.2 นิสิตทดลองเรียนจะขอเปลี่ยนสถานภาพเป็นนิสิตสามัญได้ ต้องมีแต้มระดับคะแนนในภาคแรกของการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

8.2.1 วิชาระดับปริญญาตรีที่กำหนดให้เรียนเป็นวิชาพื้นฐาน ต้องสอบได้และต้องได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00

8.2.2 วิชาระดับปริญญาโทขึ้นไป ต้องได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 3.00

ทั้งนี้ ต้องลงทะเบียนตาม ข้อ 8.2.1 และ/หรือ 8.2.2 รวมกันไม่ต่ำกว่า 9 หน่วยกิต และการกำหนดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคแรกให้อยู่ในดุลพินิจของภาควิชา หรือสาขาวิชา ถ้าเงื่อนไขขอรับเข้ากำหนดให้เรียนวิชาพื้นฐาน นิสิตต้องเรียนวิชาพื้นฐานไม่ต่ำกว่า 1 วิชา ถ้าแต้มระดับคะแนนไม่ได้ตามข้อ 8.2.1 และ/หรือ 8.2.2 จะถูกตัดชื่อออกจากการเป็นนิสิตของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 9 การรายงานตัว

9.1 ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษา รายงานตัวได้เพียงหนึ่งสาขาวิชา

9.2 ต้องรายงานตัวที่บัณฑิตวิทยาลัยภายในกำหนดตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย มิฉะนั้นถือว่าสละสิทธิ์

ข้อ 9 ทวิ การรับเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ

ผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามข้อ 5 ให้อธิการบดีมีอำนาจยกเว้นให้เข้าศึกษาได้ เมื่อมีเหตุผลและความจำเป็น

หมวด 2 การลงทะเบียน

ข้อ 10 การลงทะเบียนเรียน

10.1 กำหนดเวลาลงทะเบียน นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนตามกำหนดของมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์

10.2 การลงทะเบียนเรียนล่าช้ากว่ากำหนด มีผลดังนี้

(1) นิสิตที่ลงทะเบียนพ้นวันกำหนด ต้องถูกปรับตามประกาศมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ค่าธรรมเนียมการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา ฉบับที่ประกาศใช้ในขณะนั้น

(2) นิสิตที่ไม่ดำเนินการลงทะเบียนเรียนให้แล้วเสร็จภายใน 15 วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติ จะหมดสถานภาพนิสิตตามข้อ 27 (7)

10.3 การลงทะเบียนเรียนภาคฤดูร้อนให้อนุโลมตามระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน

ข้อ 11 การลงทะเบียนเพื่อคงสถานภาพนิสิต

11.1 นิสิตที่เรียนวิชาครบตามแผนการเรียนแล้วแต่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ให้ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างน้อย 1 หน่วยกิต ทุกภาคการศึกษาปกติ และต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษาด้วย

11.2 นิสิตที่จะจบการศึกษาในภาคฤดูร้อน จะต้องชำระค่าบำรุงการศึกษาชั้นบัณฑิตภาคฤดูร้อน

11.3 นิสิตที่เรียนไม่ครบตามแผนการเรียนและลาพัก ในภาคการศึกษาปกติที่ลาพักนั้น ให้ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาชั้นบัณฑิตเพื่อคงสถานภาพนิสิตไว้

11.4 นิสิตที่สอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายแล้วแต่ไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ได้ภายในกำหนดของภาคการศึกษานั้น นิสิตจะต้องส่งวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ภายในภาคการศึกษาถัดไป และจะต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษานั้นด้วย

11.5 การลงทะเบียนเพื่อคงสถานภาพนิสิต ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ มิฉะนั้นจะหมดสถานภาพนิสิตตามข้อ 27 (8)

ข้อ 12 ค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมการศึกษาเป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า

ข้อ 13 คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตประกอบด้วยอาจารย์ที่มีชื่อในทำเนียบอาจารย์บัณฑิตวิทยาลัยอย่างน้อย 3 คน ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ประธานกรรมการ 1 คน โดยต้องเป็นอาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีชื่อส่วนหนึ่งของการศึกษา

2. กรรมการ 2 คน ประกอบด้วยอาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยหรือ ผู้ทรงคุณวุฒิในภาควิชาที่นิสิตเลือกเป็นวิชาเอก 1 คน ในภาควิชารองอีก 1 คน ในกรณีที่หลักสูตรไม่มีวิชาเอก ให้เป็นอาจารย์ในสาขาที่สัมพันธ์กัน 1 คน อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาเอกหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาเอก หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องในกรณีไม่สังกัดสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการชุดนี้ทำหน้าที่วางแผนการเรียน กำหนดวิชาเรียน แนะนำ ควบคุมการศึกษา และการค้นคว้าวิจัยของนิสิต

นิตินี้ต้องเสนอคำร้องขอแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิตินิต โดยความเห็นชอบของคณะบุคคลที่ขอแต่งตั้ง และหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา เพื่อให้คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ ให้เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาที่ 2 นับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา

ขณะที่นิตินิตยังไม่มีคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิตินิต ให้หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา หรืออาจารย์ในภาควิชา ซึ่งมีชื่อในทำเนียบอาจารย์บัณฑิตวิทยาลัยที่หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชามอบหมาย เป็นผู้แนะนำการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา

ข้อ 14 ระเบียบการเรียน

14.1 การเรียนตามระบบการศึกษานี้ เป็นการเรียนแบบเก็บหน่วยกิต

14.2 หนึ่งหน่วยกิตเทียบเท่าการบรรยาย และ/หรือการอภิปรายปัญหา สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง หรือการปฏิบัติการสัปดาห์ละสองถึงสามชั่วโมง ต่อหนึ่งภาคการศึกษาปกติ

14.3 ในหนึ่งปีการศึกษา มีการจัดการศึกษาโดยใช้ระบบทวิภาคหรือระบบไตรภาค ดังนี้

(1) ระบบทวิภาค แบ่งออกเป็นสองภาคการศึกษาปกติ คือ ภาคต้นและภาคปลาย ซึ่งมีระยะเวลาเรียนแต่ละภาค ไม่น้อยกว่าสิบห้าสัปดาห์ นอกจากนั้นอาจมีการศึกษาภาคฤดูร้อน อันเป็นการศึกษาพิเศษต่อจากภาคปลายอีกภาคหนึ่งก็ได้ โดยจำนวนชั่วโมงเรียนของแต่ละรายวิชาเท่ากับในภาคการศึกษาปกติ

(2) ระบบไตรภาค แบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ รวมภาคฤดูร้อน ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

14.4 นิตินิตขาดเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาตเกินกว่าร้อยละ 20 ของเวลาเรียนทั้งหมด นับแต่วันเปิดเรียนของภาคการศึกษาในวิชาใด จะหมดสิทธิ์เข้าสอบไล่และถือว่าสอบตกในวิชานั้น

ข้อ 15 หลักสูตร

15.1 ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาออกเป็น 4 แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง

15.1.1 โครงสร้าง

แบบ 1 (1) เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต โดยสาขาวิชาหรือภาควิชาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

แบบ 1 (2) เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต โดยสาขาวิชาหรือภาควิชาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

แบบ 2 (1) เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ที่มีคุณค่าและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

แบบ 2 (2) เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณค่าและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

15.1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบ

(1) การเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ต้องมีอาจารย์ประจำ จำนวนอย่างน้อย 5 คน

(2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรเต็มเวลา ได้รับปริญญาเอก หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน จำนวนอย่างน้อย 3 คน

15.1.3 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาเอกในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน มีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานวิจัยเพิ่มเติมจากงานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องในกรณีที่ไม่สังกัดสถาบันอุดมศึกษา

15.2 ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน

15.2.1 โครงสร้าง

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ การศึกษาตามแผน ก มี 2 แบบ คือ

- แบบ ก(1) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยสาขาวิชาหรือภาควิชาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทาง วิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

- แบบ ก(2) ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบเท่าไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชาเอก วิชาการอื่นไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต รายวิชาการอื่น ต้องไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ในกรณีที่หลักสูตรใด ไม่มีวิชาการอื่น ต้องศึกษารายวิชาเอกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยต้องศึกษารายวิชาเอก
วิชาการอง ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต รายวิชาการองต้องไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ในกรณีที่หลักสูตรใดไม่มีวิชาการอง
ต้องศึกษารายวิชาเอกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และต้องมีการศึกษาค้นคว้าอิสระซึ่งมีค่าเทียบเท่าไม่น้อยกว่า 6
หน่วยกิต

15.2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบ

(1) การเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ต้องมีอาจารย์ประจำ จำนวน
อย่างน้อย 5 คน

(2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรเต็มเวลา
ได้รับปริญญาเอกหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชา
ที่สัมพันธ์กัน จำนวนอย่างน้อย 2 คน

15.2.3 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทในสาขาวิชานั้น
หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน มีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานวิจัยเพิ่มเติมจากงานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาเพื่อรับปริญญา หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือเป็น
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องในกรณีที่ไม่สังกัดสถาบันอุดมศึกษา

15.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า
24 หน่วยกิต

15.4 หลักสูตรใดที่ต่างจากข้อ 15.1, 15.2 และข้อ 15.3 ให้เสนอขอความเห็นจากบัณฑิต
วิทยาลัย เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณบดีเป็นกรณีไป

ข้อ 16 แผนการเรียน

16.1 การจัดการแผนการเรียน ให้เป็นไปตามหลักสูตรโดยอยู่ในดุลพินิจของ
คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต ด้วยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา และ
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ในกรณีของหลักสูตรที่มีวิชาการอง ให้ภาควิชาหรือสาขาวิชาการองเป็นผู้กำหนดกลุ่มวิชาการอง
ไว้ให้ชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์ของสาขาวิชาการอง

16.2 นิสิตต้องส่งแผนการเรียนที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษา
ประจำตัวนิสิตและหัวหน้าภาควิชา หรือประธานสาขาวิชา ต่อบัณฑิตวิทยาลัย อย่างช้า ก่อนสิ้นภาคการศึกษา
ที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียน มิฉะนั้นจะต้องลงทะเบียนรักษาสถานภาพนิสิต ในภาคการศึกษาต่อไป

ข้อ 17 ระยะเวลาเรียน

17.1 นิสิตปริญญาเอก ต้องเรียนตามหลักสูตรปริญญาเอกภายใน 5 ปีการศึกษา
นับแต่วันที่บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็นนิสิต หากพ้นระยะเวลาที่กำหนด ถือว่าหมดสถานภาพนิสิต ทั้งนี้ ต้องลง
ทะเบียนเรียนในชั้นปริญญาเอกไม่น้อยกว่า 4 ภาคการศึกษาปกติ โดยเรียนที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ไม่น้อยกว่า 3 ภาคการศึกษาปกติ

17.2 นิสิตปริญญาโท ต้องเรียนตามหลักสูตรในชั้นปริญญาโทภายใน 4 ปีการศึกษา นับแต่วันที่บัณฑิตวิทยาลัยรับเข้าเป็นนิสิต หากพ้นระยะเวลาที่กำหนด ถือว่าหมดสถานภาพนิสิต

17.3 นิสิตประกาศนียบัตรบัณฑิตลงทะเบียนได้ไม่เกิน 15 หน่วยกิต ในแต่ละภาค การศึกษาปกติ และใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 2 ปีการศึกษา

17.4 สำหรับนิสิตที่ลาออกและเข้าศึกษาในสาขาเดิม ต้องเรียนตามหลักสูตรให้สำเร็จ การศึกษา ภายในระยะเวลาที่กำหนดในข้อ 17.1 และข้อ 17.2 โดยนับระยะเวลาจากที่ได้ศึกษามาแล้ว รวมกับ ระยะเวลาที่จะศึกษาต่อและเพิ่มให้อีกไม่เกิน 1 ปีการศึกษา

17.5 สำหรับนิสิตที่ขอเปลี่ยนสาขาวิชาเอก ต้องเรียนตามหลักสูตรใหม่ให้สำเร็จการ ศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนดในข้อ 17.1 และข้อ 17.2 โดยนับระยะเวลาจากที่ได้ศึกษามาแล้ว รวมกับระยะ ระยะเวลาที่จะศึกษาต่อและเพิ่มให้อีกไม่เกิน 1 ปีการศึกษา

ข้อ 18 ผลการเรียน

18.1 ระดับคะแนนและแต้มระดับคะแนนการศึกษา มีดังนี้

ระดับคะแนน แต้มระดับคะแนน

A	4.0
B+	3.5
B	3.0
C+	2.5
C	2.0
D+	1.5
D	1.0
F	0
I	ยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
U	ไม่พอใจ (Unsatisfactory)
S	พอใจ (Satisfactory)
N	ยังไม่ทราบระดับคะแนน (Grade not reported)
P	ผ่าน (Pass)

18.2 คะแนนได้-ตก และไม่สมบูรณ์

18.2.1 นิสิตปริญญาเอก ถ้าได้แต้มระดับคะแนนในรายวิชาใดต่ำกว่า 2.0 ถือว่าต่ำกว่ามาตรฐานและต้องเรียนซ้ำ

18.2.2 นิสิตปริญญาโทและนิติตประกาศนียบัตรบัณฑิตที่เรียนวิชาระดับ ปริญญาตรี ถ้าได้แต้มระดับคะแนน 0 ต้องเรียนซ้ำ ส่วนวิชาที่นับเป็นวิชาระดับบัณฑิตทุกรายวิชา ถ้าได้แต้ม ระดับคะแนนต่ำกว่า 2.0 ถือว่าต่ำกว่ามาตรฐานและต้องเรียนซ้ำ

18.2.3 นิสิตที่ได้แต้มระดับคะแนนยังไม่สมบูรณ์ในรายวิชาใด ต้องดำเนินการตามข้อกำหนดการศึกษาวิชาวิชานั้น ๆ จนได้คะแนนสมบูรณ์ภายในภาคการศึกษาปกติถัดไป มิฉะนั้นให้ถือว่าได้แต้มระดับคะแนน 0 ในวิชานั้นโดยอัตโนมัติ

18.3 แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

18.3.1 รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด ต้องนำมาคิดแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยแยกวิชาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

18.3.2 แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของวิชาระดับปริญญาตรีที่กำหนดให้เรียนเป็นวิชาพื้นฐานต้องไม่ต่ำกว่า 2.50

18.3.3 กรณีนิสิตสอบตกในรายวิชาระดับปริญญาตรี เมื่อเรียนซ้ำและสอบได้ แต่ยังไม่ทำให้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมถึง 2.50 อาจเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีก หรือลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นในระดับปริญญาตรี เพื่อยกระดับแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชาและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

18.3.4 วิชาระดับบัณฑิตศึกษา ไม่มีการเรียนการสอนเพื่อยกระดับแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

18.3.5 นิสิตที่จะมีสิทธิได้รับปริญญาเอก ปริญญาโท และประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 3.0

ข้อ 19 การสอบภาษาต่างประเทศของนิสิตบัณฑิตศึกษา

19.1 นิสิตปริญญาโทและปริญญาเอก ต้องสอบผ่านภาษาต่างประเทศตามความต้องการของบัณฑิตวิทยาลัยอย่างน้อยหนึ่งภาษา ส่วนจะเป็นภาษาใดนั้น ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา และคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

19.2 นิสิตใหม่ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มีสิทธิเข้าทดสอบภาษาต่างประเทศในต้นภาคแรกที่เข้าศึกษา โดยชำระค่าธรรมเนียมการทดสอบที่บัณฑิตวิทยาลัย ผู้สอบผ่านการทดสอบถือว่า มีคุณสมบัติตามข้อ 19.1 และไม่ต้องเข้าเรียนภาษาต่างประเทศตามข้อ 19.3

19.3 นิสิตปริญญาโทและปริญญาเอกต้องเข้าเรียนภาษาต่างประเทศตามความต้องการของบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งภาควิชาภาษาต่างประเทศเป็นผู้จัดสอน และต้องสอบผ่านวิชานั้น จึงถือว่า มีคุณสมบัติส่วนหนึ่งครบตามความต้องการของหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก

19.4 บัณฑิตวิทยาลัยรับเทียบใบรับรองความรู้ภาษาอังกฤษของนิสิตปริญญาโทและปริญญาเอกจากสถาบันภาษาอังกฤษต่อไปนี้ TOEFL, IELTS สำหรับสถาบันภาษาอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็กรณีขอเทียบความรู้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นใดก็ตาม บัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ จะพิจารณาเรื่องระดับคะแนนเป็นรายๆ ไป

19.5 การสอบปากเปล่าภาษาต่างประเทศสำหรับนิสิตปริญญาเอก ให้มีการสอบปากเปล่าตามวิธีปฏิบัติที่บัณฑิตวิทยาลัยและสาขาวิชากำหนด

ข้อ 20 การสอบวัดคุณสมบัติและการสอบประมวลความรู้

20.1 การสอบ

20.1.1 ปริญญาเอก

(1) หลักสูตรแบบ 1(1) และ แบบ 1(2) ต้องสอบวัดคุณสมบัติเมื่อลงทะเบียนเรียนครบ 2 ภาคการศึกษา และก่อนสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายไม่น้อยกว่า 6 เดือน การสอบอาจเป็นแบบข้อเขียน หรือปากเปล่า หรือทั้งสองอย่าง

(2) หลักสูตรแบบ 2(1) และ แบบ 2(2) ต้องสอบวัดคุณสมบัติ โดยสอบผ่านวิชาระดับบัณฑิตศึกษาตามแผนการเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 (ไม่รวมหน่วยกิตวิทยานิพนธ์) การสอบสอบทั้งข้อเขียนและปากเปล่า

20.1.2 ปริญญาโท

(1) หลักสูตร แผน ก แบบ ก(1) ต้องสอบวัดคุณสมบัติเมื่อลงทะเบียนเรียนครบ 2 ภาคการศึกษา และก่อนสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายไม่น้อยกว่า 6 เดือน

(2) หลักสูตร แผน ก แบบ ก(2) ต้องสอบประมวลความรู้ โดยสอบผ่านวิชาระดับบัณฑิตศึกษาตามแผนการเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 (ไม่รวมหน่วยกิตวิทยานิพนธ์)

(3) หลักสูตร แผน ข ต้องสอบประมวลความรู้ โดยสอบผ่านวิชาระดับบัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาบังคับครบทุกวิชา และสอบผ่านวิชาไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของหน่วยกิตที่เหลือในแผนการเรียน

การสอบอาจเป็นแบบข้อเขียนหรือปากเปล่าหรือทั้งสองอย่าง

20.2 การสอบข้อเขียน

20.2.1 ปริญญาเอก

(1) หลักสูตรแบบ 1(1) และแบบ 1(2) ให้นิสิตเลือกสอบสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ โดยความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ผู้แทนในการสอบแต่ละสาขาวิชาที่นิสิตเลือกสอบ แต่งตั้งโดยหัวหน้าภาควิชาของสาขาวิชานั้น โดยมีประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน

(2) หลักสูตรแบบ 2(1) และ แบบ 2(2) จัดสอบโดยคณะกรรมการที่หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชาที่นิสิตเรียนเป็นวิชาเอก เสนอขอแต่งตั้ง โดยมีอาจารย์จากสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการและได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

20.2.2 ประเมิน

(1) หลักสูตรแผน ก แบบ ก(1) ให้นิสิตเลือกสอบสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ โดยความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ผู้แทนในการสอบแต่ละสาขาวิชาที่นิสิตเลือกสอบแต่งตั้งโดยหัวหน้าภาควิชาของสาขาวิชานั้น โดยมีประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน

(2) หลักสูตรแผน ก แบบ ก(2) และแผน ข จัดสอบโดยคณะกรรมการที่หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาที่นิสิตเรียนเป็นวิชาเอกเสนอขอแต่งตั้ง โดยมีอาจารย์จากสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

20.3 การสอบปากเปล่า

20.3.1 ประเมิน

(1) หลักสูตรแบบ 1(1) และ แบบ 1(2) ให้นิสิตเลือกสอบสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ โดยความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชาและได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ผู้แทนในการสอบแต่ละสาขาวิชาที่นิสิตเลือกสอบได้รับการแต่งตั้งจากบัณฑิตวิทยาลัย โดยมีประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตทำหน้าที่เป็นประธานในการสอบ

(2) หลักสูตรแบบ 2(1) และ แบบ 2(2) บัณฑิตวิทยาลัยจะแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างน้อย 4 คน ประกอบด้วยคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย 1 คน โดยมีประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตทำหน้าที่เป็นประธานในการสอบ

20.3.2 ประเมิน

(1) หลักสูตรแผน ก แบบ ก(1) ให้นิสิตเลือกสอบสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ โดยความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชาและได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ผู้แทนในการสอบแต่ละสาขาวิชาที่นิสิตเลือกสอบได้รับการแต่งตั้งจากบัณฑิตวิทยาลัย โดยมีประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตทำหน้าที่เป็นประธานในการสอบ

(2) หลักสูตรแผน ก แบบ ก(2) และแผน ข บัณฑิตวิทยาลัยจะแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างน้อย 4 คน ประกอบด้วยคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย 1 คน โดยมีประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตทำหน้าที่เป็นประธานในการสอบ

20.4 ในกรณีสอบไม่ผ่านในครั้งแรก

20.4.1 นิสิตปริญญาเอก ให้มีการสอบแก้ตัวอีกครั้งหนึ่ง ภายใน 90 วัน นับจากวันสอบครั้งแรก ในกรณีที่สอบไม่ผ่านเป็นครั้งที่สอง ถือว่าหมดสถานภาพนิสิต

20.4.2 นิสิตปริญญาโท ให้มีการสอบแก้ตัวอีกครั้งหนึ่ง ภายใน 60 วัน นับจากวันสอบครั้งแรก ในกรณีสอบไม่ผ่านเป็นครั้งที่สอง ถือว่าหมดสถานภาพนิสิต

20.5 การสอบจะผ่านได้โดยความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ของคณะกรรมการที่ทำการสอบ

ข้อ 21 วิทยานิพนธ์

21.1 นิสิตที่จะเสนอโครงการวิทยานิพนธ์ได้ต้องผ่านการลงทะเบียนเรียนมาแล้ว ดังนี้

21.1.1 นิสิตปริญญาเอกมีสิทธิเสนอโครงการวิทยานิพนธ์ นับแต่มีสถานภาพเป็นนิสิตปริญญาเอก ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์ก่อนการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายไม่น้อยกว่า 365 วัน นิสิตปริญญาโท ต้องลงทะเบียนเรียนวิชาปริญญาโทมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์ก่อนการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย ไม่น้อยกว่า 120 วัน

21.2 นิสิตต้องส่งโครงการวิทยานิพนธ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชาที่นิสิตเรียนเป็นสาขาวิชาเอกอย่างช้าก่อนสิ้นภาคการศึกษาปกติที่ 4 ที่ลงทะเบียนเรียนนับแต่เริ่มเข้าศึกษา มิฉะนั้นจะต้องลงทะเบียนรักษาสถานภาพนิสิต ในภาคการศึกษาต่อไป

21.3 การเสนอขออนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์

21.3.1 ปริญญาเอก ให้นิสิตปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตเพื่อกำหนดรายละเอียดโครงการวิทยานิพนธ์ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากภาควิชาโดยผ่านการสัมมนามาแล้ว ให้นยื่นเสนอขออนุมัติ จำนวน 2 ชุด ต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชา หรือประธานสาขาวิชาที่นิสิตเรียนเป็นสาขาวิชาเอก

21.3.2 ปริญญาโท ให้นิสิตปรึกษาเพื่อกำหนดรายละเอียดโครงการวิทยานิพนธ์กับคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้นยื่นเสนอขออนุมัติจำนวน 2 ชุดต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชาที่นิสิตเรียนเป็นสาขาวิชาเอก

21.4 การเปลี่ยนแปลงใดๆ เกี่ยวกับโครงการวิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติแล้ว ให้นยื่นคำร้องขออนุมัติการเปลี่ยนแปลงต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยผ่านคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและหัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขา ทั้งนี้ การนับเวลา 120 วันหรือ 365 วัน ตามข้อ 21.1 ให้นับจากวันที่ได้รับอนุมัติโครงการวิทยานิพนธ์

21.5 การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ต้องเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดในคู่มือวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฉบับที่ใช้บังคับในขณะนั้น

ข้อ 22 การสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย

บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งกรรมการสอบวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 4 คน ประกอบด้วยคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัยหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ประธานในการสอบคือ ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต

22.1 สำหรับหลักสูตรปริญญาเอกแบบ 1 แบบ 2 และปริญญาโท แผน ก แบบ ก(1) คณะกรรมการประกอบด้วยคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่สาขาหรือภาควิชาเสนอชื่อต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อให้คณะบัณฑิตวิทยาลัย แต่งตั้งเป็นรายชื่อรายชื่อไป

22.2 สำหรับหลักสูตรปริญญาโท แผน ก แบบ ก(2) และ แผน ข คณะกรรมการ ประกอบด้วยคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันหรือผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย คือ อาจารย์บัณฑิตประเภทอาจารย์ประจำสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

22.3 นิสิตต้องเสนอวิทยานิพนธ์ให้คณะกรรมการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายได้อ่านล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งสัปดาห์ก่อนถึงวันสอบ

22.4 วิทยานิพนธ์ที่นำเข้าสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย ต้องมีรูปแบบสมบูรณ์ตามแบบของวิทยานิพนธ์

22.5 การสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายจะผ่านได้ โดยความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

22.6 เมื่อผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายแล้ว นิสิตต้องแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้เรียบร้อยและสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย และเสนอวิทยานิพนธ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยประกาศใช้ในขณะนั้น หากไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายในภาคการศึกษาถัดไปให้ถือว่า การสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายครั้งนั้นเป็น โฆมะ

นิสิตที่เรียนตามแผนไม่มีวิทยานิพนธ์จะสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายได้ต่อเมื่อได้เรียนรายวิชาตามหลักสูตรแล้ว และมีแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตามที่กำหนดไว้ในข้อ 18.3 โดยนิสิตต้องยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัยและได้รับอนุมัติแล้ว ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขในข้อ 22.3 และ 22.5

ข้อ 23 การเปลี่ยนสาขาวิชาเอก

23.1 การเปลี่ยนสาขาวิชาเอกอาจกระทำได้ในกรณีมีเหตุผลอันสมควร ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของภาควิชาหรือสาขาวิชาที่รับผิดชอบสาขาวิชาเอกเดิม และภาควิชา หรือสาขาวิชาที่รับผิดชอบในสาขาวิชาเอกใหม่ และได้รับอนุมัติจากคณะบัณฑิตวิทยาลัย

23.2 นิสิตสามัญผู้ขอเปลี่ยนสาขาวิชาเอกต้องเรียนในสาขาวิชาเอกเดิมแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษาปกติ ทั้งนี้ ต้องได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 โดยนับทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน และการนับระยะเวลาศึกษา ให้นับตั้งแต่การมีสถานภาพนิสิต

ข้อ 24 การเทียบโอนผลการเรียน

24.1 การเทียบโอนผลการเรียนกระทำได้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำภาควิชา หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา และคณะบัณฑิตวิทยาลัย โดยมีหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนดังนี้

(1) เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาหรือเทียบเท่า ที่ทบวงมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายรับรอง

(2) เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสาม ในสี่ของรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่ขอเทียบ และเรียนมาแล้วไม่เกิน 5 ปี

(3) เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับคะแนนตัวอักษร B หรือแแต่้มระดับคะแนน 3.00 หรือเทียบเท่า หรือได้ระดับคะแนนตัวอักษร S

(4) การโอนหน่วยกิตในกรณีต่อไปนี้จะกระทำมิได้

- การโอนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

- การโอนหน่วยกิตรายวิชาในหลักสูตรที่ได้รับปริญญาไปแล้ว

(5) เทียบรายวิชาเรียนและ โอนหน่วยกิตได้ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวน หน่วยกิตรวมของหลักสูตรที่โอน

(6) รายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่เทียบโอนจากต่างสถาบันอุดมศึกษา จะไม่นำมา คำนวณแแต่้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

(7) ใช้เวลาศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อย่างน้อย 1 ปีการศึกษา และ ลงทะเบียนเรียนรายวิชาหรือเรียนวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรที่เข้าศึกษา ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต สำหรับ ปริญญาโท ส่วนปริญญาเอก จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ต้องสอดคล้องกับหลักสูตร

24.2 การโอนหน่วยกิตในโครงการปริญญาร่วมสถาบัน

24.2.1 นิสิตที่ไปลงทะเบียนในมหาวิทยาลัยอื่นทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอยู่ ภายใต้โครงการความร่วมมือในการรับถ่ายโอนหน่วยกิต สามารถโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของ หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

24.2.2 นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยอื่นทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอยู่ ภายใต้โครงการรับถ่ายโอนหน่วยกิตจะไม่สามารถโอนหน่วยกิตได้ในกรณีต่อไปนี้

(1) รายวิชาที่ลงทะเบียนเพื่อปรับพื้นฐาน

(2) รายวิชาที่เคยลงทะเบียนมาแล้วในหลักสูตรอื่น

ทั้งนี้ ในขณะที่นิสิตไปลงทะเบียนในมหาวิทยาลัยอื่น ซึ่งอยู่ภายใต้โครงการ ดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นนิสิตเต็มเวลาและยังคงสถานภาพนิสิตของมหาวิทยาลัย โดยนิสิตจะต้องชำระค่าบำรุง การศึกษา ณ มหาวิทยาลัยแห่งใดแห่งหนึ่ง

ข้อ 25 เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

ผู้ที่จบการศึกษาต้องศึกษาครบตามหลักสูตร และปฏิบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

25.1 ผู้ที่จะจบการศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกแบบ 1 และแบบ 2 ผลงานวิทยานิพนธ์ จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงาน ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

25.2 ผู้ที่จะจบการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ก แบบ ก(1) ผลงานวิทยานิพนธ์ จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม

หมวด 4 ทั่วไป

ข้อ 26 การลาพักการศึกษา

26.1 การลาพักการศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษา ประจำตัวนิสิต หัวหน้าภาควิชาหรือประธานสาขาวิชา และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

26.2 นิสิตจะลาพักติดต่อกันเกิน 2 ภาคการศึกษาปกติไม่ได้ และต้องชำระค่าบำรุง การศึกษาชั้นบัณฑิตประจำภาคทุกภาคการศึกษาปกติที่ลา เพื่อรักษาสถานภาพนิสิต

26.3 นิสิตใหม่ที่บัณฑิตวิทยาลัยรับเข้าศึกษาไม่มีสิทธิลาพักการศึกษาในภาค การศึกษาแรก

ข้อ 27 การหมดสถานภาพนิสิต

สถานภาพนิสิตหมดลงเมื่อนิสิต

- (1) ตาย
- (2) ได้รับอนุมัติปริญญา
- (3) แจ้งความเท็จ หรือปกปิดความจริงในหลักฐานประกอบการพิจารณาเข้าเป็นนิสิต
- (4) นิสิตทดลองเรียนแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ได้ตามกำหนดในข้อบังคับ

ข้อ 8.2

- (5) การสอบวัดคุณสมบัติและการสอบประมวลความรู้ไม่ผ่านเป็นครั้งที่สอง
- (6) ลาออกและได้รับอนุมัติแล้ว ทั้งนี้ การขออนุมัติลาออกจะต้องไม่อยู่ระหว่างที่ นิสิตรอผลการสอบ มิฉะนั้นการหมดสถานภาพนิสิตจะเป็นไปตามข้อ 27(4) หรือ 27(5) แล้วแต่กรณี
- (7) ไม่ลงทะเบียนเรียนให้เสร็จสิ้นภายใน 15 วัน นับแต่วันเปิดภาคเรียน
- (8) ไม่ชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาเพื่อรักษาสถานภาพนิสิตภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันเปิดภาคเรียน

(9) ไม่สำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่กำหนด

(10) ต้องโทษ โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือ ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(11) ถูกลงโทษทางวินัยให้ออก หรือ ไล่ออก

(12) ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย เรื่องการหมดสถานภาพนิสิต

ทั้งนี้ รวมทั้งกรณีที่ทางบัณฑิตวิทยาลัยพบภายหลังว่ามีการปลอมแปลงใดๆ ในหลักฐาน ประกอบการพิจารณารับเป็นนิสิต

ข้อ 28 การคืนสถานภาพนิสิต

28.1 นิสิตที่หมดสถานภาพนิสิตตามข้อ 27(7) หรือข้อ 27(8) หรือข้อ 27(9)

สามารถยื่นคำร้องเพื่อขอคืนสถานภาพนิสิตได้ การคืนสถานภาพนิสิตต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และหัวหน้าภาควิชา หรือประธานสาขาวิชา โดยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ และกำหนดเงื่อนไขในการศึกษา

28.2 การขอเข้าศึกษาใหม่เป็นกรณีพิเศษ

กรณีทีมนิสิตได้ศึกษาครบกำหนดระยะเวลาแล้ว แต่ยังไม่สามารถดำเนินการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ทำคำร้องทั่วไปขอเข้าศึกษาใหม่เป็นกรณีพิเศษ (กำหนดระยะเวลาศึกษา 1 ปี) ใช้รหัสประจำตัวนิสิตรหัสเดิม

(2) เมื่อคำร้องอนุมัติแล้วต้องดำเนินการสมัครเข้าศึกษาใหม่ โดยชำระเงินค่าธรรมเนียมวิทยานิพนธ์ ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ใหม่ทั้งหมด และชำระค่าธรรมเนียมอื่นๆ ตามประกาศมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(3) ทั้งนี้ การขอเข้าใหม่เป็นกรณีพิเศษ ทำได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น

28.3 การขอคืนสถานภาพนิสิต

นิสิตที่ได้ศึกษาครบระยะเวลาศึกษาที่กำหนด และสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายแล้ว แต่ส่งรูปเล่มวิทยานิพนธ์ไม่ทันตามกำหนดในแต่ละภาคการศึกษา ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ทำคำร้องทั่วไปขอคืนสถานภาพนิสิต

(2) จัดทำตารางเวลาการทำงาน และให้คณะกรรมการประจำตัวนิสิตลงนามรับรอง (นำส่งพร้อมคำร้อง)

(3) เมื่อคำร้องได้รับการอนุมัติแล้ว นิสิตต้องชำระเงินค่าคืนสถานภาพนิสิต และดำเนินการลงทะเบียนรักษาสถานภาพนิสิต โดยได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมคณะ

(4) ทั้งนี้ การขอคืนสถานภาพนิสิต ทำได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น และได้ไม่เกิน 1 ปี

ข้อ 29 วินัยและการลงโทษทางวินัย

วินัยนิตชั้นบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฉบับที่บังคับใช้ในขณะนั้น โดยอนุโลม

โทษทางวินัยมี 9 สถาน คือ

(1) ว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร แล้วแต่กรณี

(2) ทำทัณฑ์บน

(3) ภาคทัณฑ์

(4) ให้ชดใช้ค่าเสียหาย

- (5) ให้พักการศึกษา ตั้งแต่ 1 ภาคการศึกษาถึง 3 ปีการศึกษา
- (6) ระวังการให้ปริญญา หรือการออกใบแสดงผลการศึกษา หรือใบรับรองใดๆ มีกำหนดไม่เกิน 3 ปีการศึกษา
- (7) ให้ออกโดยระบุไว้ในใบแสดงผลการศึกษาว่า “ถูกให้ออกจากการศึกษา” หรือ “Dismissed”
- (8) ไล่ออก โดยระบุไว้ในแบบแสดงผลการศึกษาว่า “ไล่ออก” หรือ “Dishonorably Expelled”
- (9) กรณีทุจริตในการสอบให้มีการลงโทษ ดังนี้
 - ก. ให้ถือว่าผลการสอบได้ระดับคะแนน F ทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษานั้น และได้รับคะแนน B สำหรับรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียน โดยไม่นับหน่วยกิตและ/หรือวิทยานิพนธ์ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น หรือ
 - ข. ให้ออกตามโทษทางวินัยข้อ 29(7) หรือ
 - ค. ไล่ออกตามโทษทางวินัยข้อ 29(8)ให้คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยของนิสิตแล้วเสนอโทษตามความเหมาะสมกับความผิดต่ออธิการบดี เพื่อพิจารณาสั่งลงโทษต่อไป

ข้อ 30 การขอรับปริญญา

- 30.1 นิสิตแสดงความจำนงขอรับปริญญา และชำระค่าธรรมเนียมปริญญาบัตรตามกำหนดในประกาศของมหาวิทยาลัย
- 30.2 นิสิตที่ได้รับการเสนอชื่อให้ได้รับปริญญาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
 - 30.2.1 ปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ ของบัณฑิตวิทยาลัยครบถ้วน
 - 30.2.2 ชำระหนี้สินทั้งหมดที่มีต่อมหาวิทยาลัย หรือสถาบัน หรือองค์การใดในมหาวิทยาลัย
 - 30.2.3 มีความประพฤติเหมาะสม

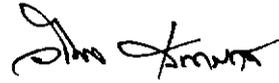
ข้อ 31 เบ็ดเตล็ด

- 31.1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขต่อเดิมและตัดทอนข้อบังคับฉบับนี้ได้ทุกตอนและทุกโอกาส โดยการประกาศให้ทราบทุกครั้ง
- 31.2 ระเบียบอื่นๆ ที่มีได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้อนุโลมตามข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี ฉบับที่บังคับใช้ในปัจจุบัน
- 31.3 ให้อธิการบดีมีอำนาจออกระเบียบ กำหนดวิธีปฏิบัติในรายละเอียดเพิ่มเติมและสั่งปฏิบัติการได้ตามที่สมควร

31.4 ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ได้ ให้เสนอมหาวิทยาลัยพิจารณา
เป็นกรณีไป

31.5 บรรดาประกาศหรือคำสั่งที่มีผลบังคับใช้ก่อน หรือในวันที่ข้อบังคับนี้
ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผลบังคับใช้ต่อไป จนกว่าจะได้มีการแก้ไขให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. 2546

(นายอำพล เสนาณรงค์)

นายกสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์